

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Сучасний літературний процес: основні
тенденції розвитку»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Код і найменування спеціальності	спеціальність 035 Філологія
Тип і назва освітньої програми	«Германські мови і переклад (англійська та німецька мови)»
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	кількість кредитів ЄКТС – 4,5 загальна кількість годин – 135, із яких: лекцій – 22 год, практичних занять – 24 год. Форма семестрового контролю – залік
Мова(и) викладання	державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	факультет обліку та фінансів, кафедра германської і української філології
Контактні дані розробника(ів)	<i>викладач:</i> Дедушно Алла, к. філол. н., доцент, доцент кафедри германської і української філології <i>контакти:</i> ауд. 459 (навчальний корпус № 4) <i>e-mail:</i> dedukhno.alla@pdau.edu.ua <i>сторінка викладача:</i> https://www.pdau.edu.ua/people/dedukhno-alla-volodymyrivna

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	обов'язкова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	відсутні
Компетентності	<i>загальні:</i> ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. <i>фахові:</i> ФК 2. Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства. ФК 3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки. ФК 4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів. ФК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

Програмні результати навчання

ПРН 8. Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства.

ПРН 9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.

ПРН 10. Збирати й систематизувати мовні, літературні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів.

ПРН 11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

ПРН 12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.

ПРН 15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

Під час вивчення дисципліни студент удосконалює навички комунікації, здатність аналізувати та оцінювати, брати на себе відповідальність і працювати у критичних умовах, вміти залагоджувати конфлікти, презентувати себе і свою позицію, працювати в команді, раціонально планувати робочий час, здатність логічно і системно мислити, креативність, толерантність.

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розкрити закономірності сучасного літературного процесу; сформувати системні уявлення про основні тенденції всесвітньої літератури, долучити здобувачів вищої освіти до новітнього літературного процесу, до загальнолюдських цінностей, виховати потребу в читанні, цікавості до художнього слова, сформувати високу читацьку культуру

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Літературний процес: від міфології до постмодернізму .

Тема 2. Новітня німецькомовна література.

Тема 3. Сучасна французька література.

Тема 4. Сучасна література англомовних країн.

Тема 5. Міф, реальність, література.

Тема 6. Роман-антиутопія в контексті світової літератури.

Тема 7. Сучасний процес: співвідношення і взаємодія різних стилів, напрямів, течій.

Тема 8. Зарубіжна фантастика ХХ – ХХІ століть

МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ

словесні методи (лекція, пояснення), наочні методи (ілюстрування, демонстрування), практичні методи (вправи), методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу, метод використання життєвого досвіду), методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності (роз'яснення мети навчальної дисципліни, висування вимог до вивчення дисципліни, заохочення і покарання, оперативний контроль, вказування на недоліки, зауваження), інтерактивні методи (дискусії, проєктування професійних ситуацій, метод мозкового штурму, кейс-метод, рольові ігри, командні ігри), мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій), методи письмового контролю (тести, навчальні завдання), методи самоконтролю (самоаналіз, самооцінювання).

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання

Наведені в Додатку до силабусу

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

<p>- щодо термінів виконання та перескладання</p>	<p>Усі завдання, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, мають бути виконані у встановлений термін. У разі відсутності здобувача вищої освіти на практичних заняттях без поважної причини (відсутнє документальне підтвердження) надається право одержати бали за передбачені робочою програмою форми поточного контролю, але із загальної суми за кожен вид завдань вираховується 1 бал.</p>
<p>- щодо академічної доброчесності</p>	<p>Списування під час виконання тестових завдань, практичних завдань та завдань екзаменаційної роботи заборонені. Мобільні пристрої дозволено використовувати лише під час онлайн-тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist</p>
<p>- щодо відвідування занять</p>	<p>Відвідування лекційних і практичних занять є обов'язковим, запізнення – лише з поважних причин.</p>
<p>- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти</p>	<p>На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті. Зокрема визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті на різноманітних навчальних платформах (Prometheus, Coursera тощо) дозволяються для освітнього компонента, який здобувачі вищої освіти починають опановувати з другого семестру (1 курсу), та проводяться до початку семестру, у якому згідно з навчальним планом і робочим навчальним планом відповідної освітньо-професійної програми передбачено його вивчення. Визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті за частиною освітнього компонента може здійснюватися до початку або впродовж семестру, у якому опановується освітній компонент, проте не пізніше, ніж за місяць до встановленої дати семестрового контролю. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhenyaproneformalnuosvitu2025.pdf</p>
<p>- щодо оскарження результатів оцінювання</p>	<p>Оскарження результатів оцінювання здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhenyaproocinyuvannyazdobuvachiv2025.pdf</p>

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Варданян М. В. Світова література ХХ–ХХІ століття в англomовному науковому дискурсі : навчальний посібник. Кривий Ріг, 2021. 202 с. https://elibrary.kdpu.edu.ua/bitstream/123456789/4396/1/%D0%92%D0%B0%D1%80%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D1%8F%D0%BD%D0%A1%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B0%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0_handbook.pdf

2. Дудченко М. М. Література Великобританії і США : навчальний посібник (англійською мовою). 2-ге вид. доп. Суми : Університетська книга, 2023. 445 с.
3. Історія зарубіжної літератури ХХ ст. : навч. посіб./ За ред. В. І. Кузьменко. 2-ге вид., стереотип. Київ : ВЦ «Академія», 2012. 432 с.
4. Мілованова В. В. Сучасна зарубіжна література (кінець ХХ – початок ХХІ століття) : навч. посіб. 2-ге вид., випр. і доп. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2013. 172 с.

Допоміжні

1. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / [упоряд. М. Зубрицька]. 2-е вид., доповнене. Львів : Літопис, 2001. 633 с.
2. Давиденко Г. Й., Чайка О. М., Стрельчук Г. М., Гричаник Н. І., Кушнерьова М. О. Історія новітньої зарубіжної літератури : навч. посібник. Київ : ЦУЛ, 2019. 274 с.
3. Зарубіжні письменники. Енциклопедичний довідник. У 2 т. Т. 1: А–К / За ред. Н. Михальської та Б. Щавурського. Тернопіль : Навчальна книга–Богдан, 2005. 824 с.
4. Зарубіжні письменники. Енциклопедичний довідник. У 2 т. Т. 2: Л–Я / Ред. Н. Михальська та Б. Щавурський. Тернопіль : Навчальна книга–Богдан, 2006. 864 с.
5. Павличко С. Д. Зарубіжна література: Дослідження та критичні статті. Київ : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2001.
6. Тарасова Н., Дедухо А. Використання інноваційних форм при вивченні світової літератури. Зарубіжна література в школах України. 2021. № 12. С. 5–7.
7. Тарасова Н. І., Дедухо А. В. «Пригоди Тома Сойєра» Марка Твена: жанрові особливості. *Сучасні питання філології: теоретична та прикладна лінгвістика* : колективна монографія. Київ : Університет України, 2021. С. 179–219.
8. Liulka V., Dedukhno A. The specifics of English distance learning in higher educational institutions of Ukraine. *Humanities science current issues: Interuniversity collection of Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University Young Scientists Research Papers* / [editors-compilers M. Pantyuk, A. Dushnyi, V. Pnytskyi, I. Zymomyra]. Drohobych: Publishing House „Helvetica”, 2022. Issue 50. pp. 347–35.

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри германської і української філології протокол від 01 вересня 2025 року № 1.

Додаток до силабусу

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти				Разом
	Виконання практичних завдань	Підготовка наукового повідомлення	Виконання завдань самостійної роботи	Ведення літературознавчого словника	
Тема 1. Літературний процес: від міфології до постмодернізму	5				5
Тема 2. Новітня німецькомовна література	10				10
Тема 3. Сучасна французька література	5				5
Тема 4. Сучасна література англомовних країн	10				10
Тема 5. Міф, реальність, література	10				10
Тема 6. Роман-антиутопія в контексті світової	5				5

літератури					
Тема 7. Сучасний процес: співвідношення і взаємодія різних стилів, напрямів, течій	10				10
Тема 8. Зарубіжна фантастика XX – XXI століть	5	10	18	12	45
Разом	60	10	18	12	100

Шкала та критерії оцінювання

Шкала та критерії оцінювання виконання практичних завдань

Тип / опис завдання	Кількість балів	Шкала оцінювання
Виконання практичних завдань	5 балів	Практичне завдання виконано правильно; студент виявляє глибокі знання, досконало обґрунтовує свої думки, оперує спеціальною термінологією, вміло застосовує знання на практиці, наводить самостійно складені приклади, повністю розуміє матеріал.
	4 бали	Практичне завдання виконано правильно; студент виявляє достатній рівень знань, обґрунтовує свої думки, оперує спеціальною термінологією, застосовує знання на практиці, наводить приклади, допускає поодинокі помилки в послідовності викладу матеріалу, відповідає без порушення норм літературної мови.
	3 бали	Практичне завдання виконано частково, студент демонструє невеликий обсяг знань, не завжди вдало добирає слова плутається у спеціальній термінології, непослідовно обґрунтовує свої думки, допускає помилки у формулюванні правил, відповідає з незначними порушеннями мовних норм.
	2 бали	Практичне завдання виконано частково; студент демонструє обмежений обсяг знань, не завжди вдало добирає слова непослідовно обґрунтовує свої думки, допускає помилки у формулюванні положень відповідає з порушеннями мовних норм.
	1 бал	Практичне завдання виконано фрагментарно; студент демонструє недостатній рівень знань, непослідовно обґрунтовує свої думки, плутається у формулюванні положень, поверхнево знає спеціальну термінологію, відповідає з порушеннями мовних норм.
	0 балів	Практичне завдання не виконано або виконано неправильно; студент не демонструє знання, не обґрунтовує свої думки, не оперує спеціальною термінологією, відповідає зі значним порушеннями мовних норм.

Шкала та критерії оцінювання ведення літературознавчого словника

Тип / опис завдання	Кількість балів	Шкала оцінювання
Виконання завдань: оформлення літературознавчих термінів у формі словника.	11–12 балів	Літературознавчий словник включає усі терміни і поняття теми, студенти можуть вільно розтлумачити зміст цих термінів. Словник написаний власноруч, з дотриманням усіх мовних норм, акуратно оформлений
	9–10 балів	Літературознавчий словник включає усі терміни і поняття теми, студенти можуть розтлумачити зміст цих термінів. Словник написаний власноруч, акуратно оформлений
	7–8 балів	Літературознавчий словник включає терміни і поняття теми, студенти розтлумачують зміст цих термінів, користуючись записами. Словник написаний власноруч.
	5–6 балів	Літературознавчий словник включає не всі терміни і поняття теми, студенти розтлумачують зміст цих термінів, інколи плутаються у формулюваннях, користуються записами. Словник написаний власноруч
	3–4 бали	Літературознавчий словник включає половину термінів і понять теми, студенти плутаються у формулюваннях, допускають

		помилки, користуються записами. Словник написаний власноруч
	1–2 бали	Літературознавчий словник оформлений частково, студент не орієнтується в термінології.
	0 балів	Завдання не виконано.

Шкала та критерії оцінювання підготовки наукового повідомлення

Тип / опис завдання	Кількість балів	Шкала оцінювання
Підготовка наукового повідомлення.	9–10 балів	Матеріал наукового повідомлення підготовлено на достатньо високому науковому рівні; студент вправно володіє літературознавчою термінологією, знає основні літературні напрями і течії XX – XXI століть, розвиток літературного процесу, що відбувається в різних країнах, досконало обґрунтовує свої думки, повністю розуміє матеріал.
	7–8 балів	Матеріал наукового повідомлення підготовлено на належному науковому рівні; студент володіє літературознавчою термінологією, знає основні літературні напрями і течії XX – XXI століть, розвиток літературного процесу, що відбувається в різних країнах, уміло обґрунтовує свої думки, повністю розуміє матеріал.
	5–6 балів	Матеріал наукового повідомлення підготовлено на посередньому науковому рівні; студент знає літературознавчу термінологію, основні літературні напрями і течії XX – XXI століть, розвиток літературного процесу, що відбувається в різних країнах, обґрунтовує свої думки, розуміє матеріал.
	3–4 бали	Матеріал наукового повідомлення підготовлено на посередньому рівні; студент плутається у літературознавчій термінології, поверхнево обізнаний з основними літературними напрямками і течіями XX – XXI століть, розвитком літературного процесу, що відбувається в різних країнах, непослідовно обґрунтовує свої думки.
	1–2 бали	Матеріал наукового повідомлення підготовлено фрагментарно; студент демонструє недостатній рівень знань літературознавчої термінології, погано обізнаний з основними літературними напрямками і течіями XX – XXI століть, розвитком літературного процесу, що відбувається в різних країнах, не уміє обґрунтовувати свої думки.
	0 балів	Матеріал наукового повідомлення не підготовлено; студент не демонструє знання, не обґрунтовує свої думки, плутається в термінології.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Тип / опис завдання	Кількість балів	Шкала оцінювання
Виконання завдань: виконання конспекту із завданнями, винесеними на самостійне опрацювання. Усього 18 балів	17–18 балів	Завдання виконано правильно, у повному обсязі, визначено етапи творчого шляху письменників, пояснено жанрові особливості творів, особливості композиції, естетичне і конкретно-історичне значення художніх творів, зазначено характерні особливості стилю письменника.
	14–16 балів	Завдання виконано правильно, проте трапляються деякі змістові помилки, неточності, визначено етапи творчого шляху письменників, пояснено жанрові особливості творів, особливості композиції, естетичне і конкретно-історичне значення художніх творів, зазначено характерні особливості стилю письменника.
	11–13 балів	Завдання виконано не повністю, наявні змістові помилки. Коротко визначено етапи творчого шляху письменників, з'ясовано жанрові особливості творів, поверхнево вказано на естетичне значення художніх творів, зазначено характерні особливості стилю письменника.
	8–10 балів	Завдання виконано не повністю, зазначено щодо творчого шляху письменників, з'ясовано жанрові особливості творів, особливості композиції.

	4–7 бали	Завдання виконано фрагментарно, наявні суттєві змістові недоліки, порушено логіку викладу.
	0–3 бали	Завдання не виконано або виконано неправильно.